BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 61-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL 10 LEI
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 274 Joi 5 Octombrie 1944
8 Pagini

ABONAMENTE
UNIVERSUL
PROVINCIA
Lei 700 pe 3 luni
Lei 1300 pe 6 luni
Lei 2500 pe 12 luni
CAPITALA
Lei 800 3 luni
Lei 1400 6 luni
Lei 2600 12 luni
AUTORITĂȚI
Lei 3500 pe an

UNIVERSUL

ABONAMENTE
U. LITERAR
6 luni 450 lei
12 luni 800 lei
U. COPIILOR 6 L. 400
12 L. 700, RADIO U.
6 L. 600 lei - 12 L. 1000.
ZIARUL PĂRINȚILOR 6 L. 600-12
L. 1000 lei, VESELIA 6 L.
450-12 L. 800 lei
TR. SUFLET 6 L.
320-12 L. 600 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ION LUGOSIANU

VIITORUL STATUT AL GERMANIEI

de I. LUGOSIANU

Marea Britanie este țara în care chestiunea răspunderilor de război ale Germaniei și aceea a măsurilor necesare spre a o face inofensivă au fost adâncite mai mult ca oriunde. Problema e vastă: ea se întinde dela teama dominației germane în Europa până la necesitatea de a face un război la fiecare generație spre a împiedica această egemonie. Soluțiile necesare pentru prevenirea unei dominații germane sau a unui război de agresiune al Germaniei contra Europei sunt inspirate de experiența trecutului război mondial și a păcii dela Versailles ca și de sacrificiile, primejdiile și riscurile actualului război. Ideea care se desprinde din aceste războaie este că trebue pus capăt pentru totdeauna posibilității unei amenințări permanente de agresiune germană în Europa. Metodele propuse, în cursul actualului război, pentru a înlătura definitiv această primejdie variază dela planul cunoscutului diplomat și om politic englez Lord Vansittart, care a formulat părerea unei desmembrări a Reichului, până la sugestia de reconciliere prin colaborare a profesorului E. H. Carr, redactorul șef diplomatic al ziarului „Times", care a desvoltat această idee în cartea sa despre „Condițiile păcii", publicată la Londra în 1942, lucrare, care — la vremea sa — a făcut foarte multă vâlvă.

După părerea prof. Carr o politică de represiune nu ar duce la rezultate din motive morale, practice și economice. Din motive morale, fiindcă ororile și crimele nazismului ar trebui să apese și asupra generațiilor viitoare, cari nu au răspunderea lor; din motive practice, fiindcă o politică de represiune ar presupune întrebuințarea permanentă a forței, în fine, din motive economice, fiindcă aceasta ar însemna o regresiune în producția întregului continent și în deosebi a Europei centrale. Problema nu poate fi rezolvată, spune prof. Carr, dacă germanii vor fi tratați ca germani. Ei trebue reeducați într'un spirit de colaborare europeană, transformați în buni europeni și interesați la reconstrucția Europei.

Asemenea idei, cari se explică în parte prin epoca la care au fost emise (1942), ne apar mai de grabă ca niște speculațiuni abstracte, lipsite de contactul cu realitatea istorică și cu realitatea actuală. Germania — fie sub forma prusianismului dela Frederic cel Mare incoace, fie sub forma politicii bismarckiene, pentru care raporturile între state sunt exclusiv chestiuni de putere, fie sub forma hitlerismului actual — a avut cultul forței și a practicat războiul de agresiune.

Pentru a o împiedica să folosească puterea ei militară, singura soluție efectivă este să fie lipsită de forța ei armată printr'o demilitarizare totală și definitivă. Intr'altfel, istoria războiului european sau mondial se va repeta la fiecare generație. Paralel cu această operație, o reeducare în spirit european poate fi încercată spre a face să dispară acest spirit militarist, care pare un caracter ireductibil al poporului german și care a fost până azi în istorie trăsura lui dominantă. Nimicirea forței germane este concepția care domină astăzi în Anglia — ca și la celelalte Mari Puteri Aliate — și care stă la baza ultimelor proecte făcute în vederea capitulării Germaniei.

In ultima sa cuvântare din Camera Comunelor, la 30 Septembrie, d. Eden a precizat, mai presus de orice îndoială, concepția oficială engleză în această privință. Nu poate fi vorba de o „pace aspră" sau o „pace blândă", așa cum s'a discutat în Anglia,—spune d-sa—ci de o „pace, care va lua toate precauțiunile necesare, pentru a face ca nici Germania și nici Japonia să nu aibă vreun prilej inevitabil de a deslănțui din nou războiul". De aceea însăși capitularea Germaniei va trebui să fie fără condiții, în sensul că aliații în momentul încetării războiului nu vor fi legați de Germania prin nici un fel de obligație de a discuta cu ea condițiile capitulării. Ei vor avea mâinile în întregime libere. Experiența trecutului, interpretarea dată de germani celor 14 puncte ale Președintelui Wilson, violarea clauzelor de dezarmare al tratatului dela Versailles, informațiile actuale că încă de pe acum statul major german se gândește la viitorul război, exclud posibilitatea unei păci negociate cu Germania. Pacea dorită de toată lumea trebue să fie durabilă și cum această pace depinde de Germania, problema germană ea însăși va fi o problemă de durată.

Lucrările în vederea organizării păcii se desfășoară la Dumbarton Oaks, unde, după constatarea d-lui Eden. ele au fost deschise cu un succes de 90%. Ministrul n'a dat amănunte asupra mersului lucrărilor, dar această precizare procentuală e interesantă, fiindcă arată cât este de aproape de înfăptuire acordul Națiunilor Unite asupra caracterului păcii, care trebue impusă Germaniei.

O foarte interesantă telegramă din Londra a corespondentului agenției „Tass" a dat acum câteva zile amănunte despre rezultatele lucrărilor comisiunii consultative dela Londra, care pregătește proectele privitoare la capitularea fără condiții a Germaniei și organizarea păcii după înfrângerea ei.

Comisiunea pornește dela concepția că războiul trebue terminat printr'o capitulare fără condiții drept urmare a unei înfrângeri militare totale și indiscutabile a Germaniei hitleriste, spre a înlătura în viitor orice posibilitate de propagandă sau de agitație, în privința întinderii victoriei aliate, cum s'a întâmplat după războiul trecut, când germanii au susținut că pierderea acestuia a fost datorită unor conjuncturi politice și nu dezastrului militar.

Demilitarizarea Germaniei este punctul central al lucrărilor comisiei consultative. Ea ar începe imediat după capitularea fără condiții, prin ocupația militară de către cele trei Mari Puteri aliate. Germania ar fi împărțită, în acest scop, în trei zone: partea de Est a Germaniei, inclusiv Prusia Orientală, va fi zona de ocupație a forțelor sovietice; nord-vestul și sud-vestul Germaniei vor fi ocupate respectiv de trupele britanice și americane. Berlinul, în conformitate cu acordul intervenit, va fi împărțit în trei zone și ocupat de trupele celor 3 Mari Puteri.

Controlul în Germania ocupată va fi exercitat de cei trei comandanți supremi aliați, care vor forma un consiliu de control aliat.

In acelaș sens se examinează și crearea unui comandament interaliat al Berlinului.

Deși în presa engleză și americană — ca și în parlamentul britanic — s'a pus — cu argumente într'un sens și în celălalt — problema desmembrării Germaniei, asemenea proecte n'au fost examinate de Comisiunea consultativă care, conform aceloraș informații, n'a luat nicio hotărâre nici cu privire la Austria.

Precum rezultă din examinarea acestor fapte, concepțiile oficiale și lucrările de ordin practic relative la capitulare și la pacea cu Germania se inspiră — cu drept cuvânt — din considerații de securitate și nu din considerații sentimentale sau economice. „Strategia milei" nu joacă nici un rol în elaborarea viitorului statut al Germaniei. Este concluzia logică și necesară a treizeci de ani de istorie europeană, dintre cari nouă ani au însângerat și ruinat continentul din cauza agresiunilor germane.

TRUPELE ROMÂNE ȘI SOVIETICE AU RELUAT INAINTAREA SPRE VEST

MARELE STAT MAJOR AL ARMATEI

COMUNICAT

ASUPRA OPERAȚIUNILOR DIN ZIUA DE 3 OCTOMBRIE 1944

In Transilvania de centru, după lupte grele, trupele române au cucerit mai multe înălțimi importante, la Nord de Mureșul mijlociu.

In Transilvania de Vest și Ungaria, trupele române, în legătură cu cele sovietice, au respins puternice contraatacuri inamice, însoțite de care de luptă, — reluând înaintarea spre Vest.

Operațiunile din Ardeal, Banat și Ungaria

Pe ziua de eri 3 Octombrie — situația pe fronturile de luptă din Ardeal, Banat și pe teritoriul maghiar s'a caracterizat prin aceea că în Transilvania de Vest, Banat și Ungaria trupele noastre în legătură cu forțele aliate sovietice au reluat cu vigoare operațiunile ofensive — în timp ce în Transilvania de centru, se continuau progresiunile la Nord de Mureș și Arieș.

Pe Mureșul superior și mijlociu, între Tg. Mureș și Luduș, trupele române terminând pretutindeni trecerile la Nord de râu, au atacat pe întreg frontul, au înfrânt dârzele rezistențe inamice depe înălțimile dela Nord de râu, au progresat adânc în zona Nord-Vest Tg. Mureș, unde se găsesc în imediata apropiere a localității Berghia — respingând totodată cu hotărâre contraatacurile inamice, date unele cu sprijin de blindate.

S'au capturat numeroși prizonieri și armament automat german și maghiar.

In acest sector sunt de remarcat elanul și spiritul combativ al bravilor noștri dorobanți și vânători de munte.

Pe Arieș — în zona Est Turda, capetele de pod dela Viișoara și Grindeni au fost și mai mult lărgite, în urma acțiunilor ofensive întreprinse cu succes de unitățile noastre de infanterie și de munte.

In Transilvania de Vest, pe Crișul Negru, inamicul care reușise ușoare pătrunderi, pe ziua de 1 Octombrie — a fost contraatacat cu impetuozitate, svârlit înapoi pe întreg frontul pătrunderii, urmărirea lui continuându-se viguros în zona Salonta.

Intre Crișul Alb și Mureșul inferior, la Vest, pe teritoriul maghiar, la localitățile Gyula, Keteghyhaza, Battonya, Csanadpalota și Mako cucerite în zilele precedente, se adaugă localitățile: Kunagota — situată la 16 km. Nord Battonya și Racoș (13 km. Nord-Est Mako).

In zona Vest Timișoara și în Banatul de Sud, operațiunile de respingere spre și peste frontiera a inamicului continuă în direcțiunile Vest și Sud-Vest, s'au ocupat pe teritoriul jugoslav localitatea Tirivabara, în timp ce forțele aliate ruse, trecute eri la punctul Csavos, au ocupat localitățile Nemacka — Sarca și Lazarevo — ultima situată la 28 km. de frontieră, pe teritoriul jugoslav.

TRUPELE SOVIETICE SE AFLĂ IN IMEDIATA APROPIERE A ORAȘULUI RIGA

Moscova, 3 (Rador). — Corespondentul agenției „Reuter" transmite:

Postul de radio Moscova a anunțat Marți: „Trupele noastre, îndreptându-se convergent spre Riga din trei direcții, se află acum în imediata apropiere a orașului.

Mai multe divizii germane, cu o mare cantitate de echipament greu, sunt presate pe o suprafață mică de câteva mile pătrate.

Lungi coloane sovietice de întărire se îndreaptă pe șosele înspre capitala Letoniei.

Ziua când Riga va fi eliberată nu este departe".

PRIMA PREOCUPARE

Războiul nu s'a terminat!

Alături de puternica armată sovietică, paralel cu sforțările Națiunilor aliate de pe frontul de Vest, ostășimea noastră, floarea tinereții românești, luptă cu elan și cu dârzenie să elibereze Ardealul de sub jugul cotropitorilor germani și maghiari.

Mari sunt lipsurile resimțite de toți după atâția ani de război secătuitor; nenumărate sunt grijile aprovizionării și redresării economice; grele sunt problemele echilibrului dintre venituri și cheltueli; urgente sunt toate neajunsurile vieții cotidiene, neajunsuri ce își așteaptă treptata soluționare; dar, pe deasupra tuturor lipsurilor, tuturor grijilor și tuturor problemelor la zi, cea mai de seamă preocupare trebue să fie ducerea la bun sfârșit a războiului.

Armata are nevoe de aprovizionări regulate, de transporturi fără greș și mai ales de încredințarea că națiunea întreagă ia parte cu tot sufletul la acțiunea menită să aducă din nou soarele libertății în inimile fraților din Ardealul robit.

Toate gândurile, toată munca și toate sforțările noastre trebue să fie puse în legătură directă cu nevoile materiale și morale ale fraților ce-și dă sângele și își riscă viața pentru cea mai sfântă dintre cauze!

Războiul nu s'a terminat!

Nici o îndoială nu poate fi în ce privește soarta luptelor când în balanță stă formidabila putere a Națiunilor Unite; sfârșitul se apropie și presiunea armatelor roșii la Porțile de fier spulberă și ultimele spasme ale rezistenții germano-maghiare.

Totuși armatele au nevoie până în ultimul ceas de munca rodnică a celor din înapoia frontului, în grija cărora cad aprovizionarea, transporturile și perfecta ordine internă care garantează desfășurarea tuturor sforțărilor colectivității.

Satisfăcând cerințele acestei preocupări de căpetenie, asigurăm viitorul cu acele realizări de dreptate socială, de libertate individuală, de propășire pentru toți cei cari muncesc, realizări cari vor veni cu certitudine dacă dăm oastei putința să-și îndeplinească până la capăt misiunea sa eliberatoare.

Aprovizionarea cu combustibil pentru calorifere

Se aduce la cunoștința autorităților și publicului interesat că:

Aprovizionarea și depozitarea combustibilului lichid pentru calorifere este liberă.

VIZITA M. S. REGINA MAMĂ ELENA LA SPITALUL Z. I. 309

M. Sa Regina Mamă Elena, însoțită de doamna de onoare Catargi, a făcut eri dimineață o vizită la așezământul Majestății Sale, din șoseaua Vergului, unde este adăpostit și spitalul Z. I. 309, ambele conduse de d. dr. V. Gomoiu, fost ministru al sănătății publice.

In vizita care a durat două ore, Majestatea Sa a fost condusă de șeful spitalului d. dr. Gomoiu și de întregul corp medical al așezământului. In acest timp M. Sa Regina a vizitat toate saloanele, stând de vorbă cu răniții și împărțindu-le țigări.

Infățișându-I-se lipsurile spitalului, M. Sa a făgăduit întregul ajutor pentru înzestrarea cu medicamente, mai ales cu sulfamide și vitamine.

TRUPELE ALIATE CONTINUĂ CU VEHEMENȚĂ

MAREA OFENSIVĂ IMPOTRIVA REICHULUI

Armata întâia americană a pătruns pe o adâncime de trei kilometri în linia Siegfried

Londra, 3 (Rador). — Aliații continuă să facă noi înaintări spre teritoriul Reichului și noui breșe în linia Siegfried.

Atacul dat de armata întâia americană a început Luni dimineața, la orele 9, pe un front de circa 9 km. la nord de Aachen.

Atacul s'a început printr'un violent bombardament concentrat de artilerie îndreptat contra cazematelor și rețelelor de sârmă ghimpată. Se declară că au fost trase 30.000 de obuze. Apoi, mai mult de 400 de bombardiere mijlocii și 100 de avioane de vânătoare și-au concentrat acțiunea lor pe un front îngust. Atât bombele cât și obuzele au înregistrat un număr de lovituri directe asupra cazematelor, iar soldații germani înspăimântați eșeau din ele cu mâinile sus, spre a se preda. In dosul cazematelor se află numeroase tranșee și adăposturi subterane. Incă dela orele 11, infanteria străbătuse râul Wurm și înainta printre lucrările de apărare. Au avut loc lupte înverșunate corp la corp.

Când s'a lăsat noaptea, aliații înaintaseră 3 km. în adâncul liniei Siegfried, retranșându-se acolo unde au ajuns. In acest punct fortificațiile au o adâncime de 6 km. și americânii sunt astfel la jumătatea drumului.

Pe frontul britanic din apropiere de Nijmegen nu a avut loc mare activitate. Carele blindate au înaintat spre frontieră întâlnind o puternică rezistență. Totul indică faptul că sunt de așteptat noui atacuri împotriva întrândului. Se pare că o divizie de tancuri a fost deplasată de pe flancul de est spre nord, iar alte întăriri germane iau poziție.

❖

Londra, 3 (Rador). — D. Robert Reuben, trimisul special al agenției Reuter pe lângă armata I-a americană, anunță că trupele americane au străpuns linia Siegfried până la jumătate la nord de Aachen, dar întâlnesc o rezistență viguroasă.

Cel mai mare progres pe acest front extins ofensiv a continuat să se înregistreze în regiunea de la răsărit de Maastricht. Aci, trupele forțează ieșindul dela nord de Aachen.

CAȘTIGUL DE TEREN REALIZAT LA NORD DE AACHEN

Londra, 3 (Rador). — Agenția germană Transocean anunță că pintenul înfipt de trupele generalului Hodgen la nord de Aachen are o lățime de 10 mile și jumătate și o adâncime de nouă mile.

In acest timp, trupele generalului Bradley încearcă și ele să intre în scenă, apropiindu-se de versantele occidentale ale Vosgilor, la sudest de Metz.

Agenția germană adaugă că înaintarea americanilor se face prin ceață și ploaia de toamnă.

❖

Landra, 3 (Rador). — Anunțând marele atac american împotriva liniei Siegfried, dat în regiunea Aachen, corespondentul de război al posturilor americane de radio „Columbia" a spus: „Mă îndoesc că oamenii noștri se vor opri înainte de a atinge Rinul".

Alt corespondent american de radio a declarat: „Lovitura americană către Rin a început".

Această nouă ofensivă constitue o gravă amenințare pentru Colonia, care se găsește doar la 40 mile de Aachen, precum și pentru Bonn și Dusseldorf, care se găsesc la 45 mile.

❖

Londra, 3 (Rador). — Un corespondent de război pe lângă armata I-a americană anunță că trupele americane au înaintat în cursul zilei de Luni circa 2 mile pe frontul nouei ofensive dela nord de Aachen.

Aceste câștiguri teritoriale au dus trupele americane în interiorul liniei Siegfried.

Alte trupe au ajuns la un punct situat la 400 yarzi dincolo de podul de cale ferată pe malul de răsărit al râului Wurm.

Tancurile britanice înaintează la Nijmegen

Londra, 3 (Rador). — D. Desmond Tighe, trimisul special al agenției „Reuter" pe lângă armata a 2-a britanică, transmite:

Tancurile britanice dela flancul drept al coridorului dela Nijmegen au înaintat 6 mile înspre răsărit și au cucerit localitatea Meijel, la 8 mile de Meusa.

Pregătiri puternice germane pentru contraatac în regiunea Nijmegen au fost sdrobite Luni de aviația britanică.

Trupele canadiene stăpânesc trei sferturi din linia ce se întinde dealungul canalului Anvers-Turnhout, în vreme ce trupele generalului Crerar, la vest de Saint Leonard, și-au lărgit capul de pod de peste canal cu 4 mile și au realizat o înaintare de 2 mile.

Avioane de bombardament grele au trecut pe deasupra Bruxelles-ului cu începere din revărsatul zorilor în formațiuni neîncetate, dar invizibile, sburând pe deasupra norilor deși înspre Germania.

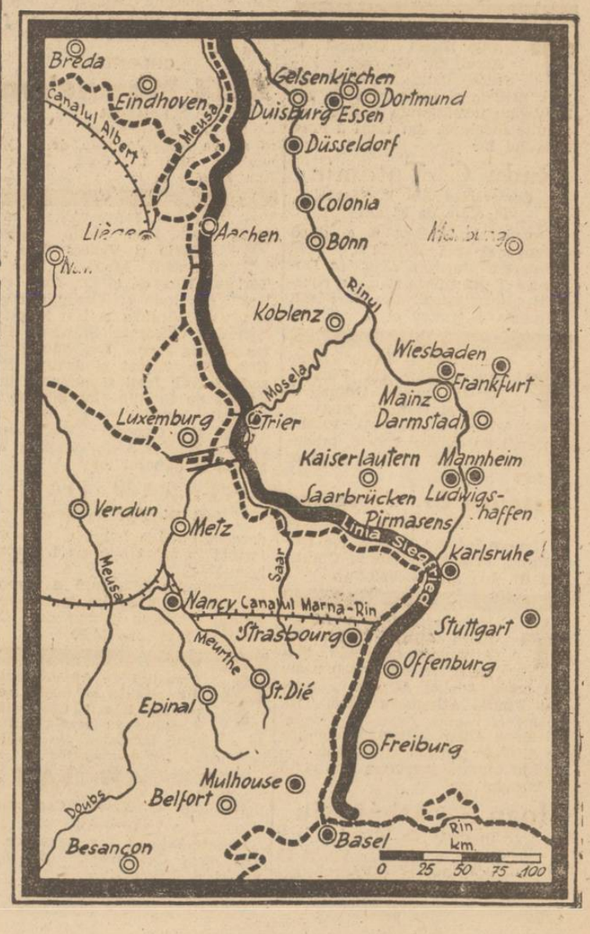

AL ȘAPTELEA DETAȘAMENT DE VOLUNTARI ARDELENI A PLECAT SPRE FRONT

MANIFESTAȚIA DELA PALATUL REGAL

Entuziasmul cu care se înscriu voluntarii pentru Ardeal în toate centrele țării e o dovadă a marei iubiri pe care întreaga suflare românească o poartă provinciei cutropite de maghiaro-germani. Detașamentele de voluntari cari au plecat din București nu sunt singurele. „Asociația refugiaților și expulzaților ardeleni" a primit până în prezent rapoarte dela 43 de detașamente formate pe întreg cuprinsul țării cari au intrat sau sunt gata să intre în luptă pentru Ardeal.

Detașamentul VII, compus din 1500 de tineri voluntari, poartă numele **„Cornești"**, pentru cinstirea ostașilor români morți mișelește și ciopârțiți de unguri în satul de pe Târnave, cu ocazia disperatei încercări de diversiune din Septembrie a. c. Comandantul acestui detașament

(Continuare în pag. 2-a)

D. Iuliu Maniu în mijlocul voluntarilor

CUM SE VA FACE INCARTIRUIREA REFUGIAȚILOR ȘI A SINISTRAȚILOR

COMUNICAT

Prefectura poliției Capitalei comunică:

1. Recensământul clădirilor și apartamentelor ce se face în momentul de față este o operațiune pur statistică.

2. Incartiruirea sinistraților și eventual a refugiaților se va face și va continua să se facă, în primul rând, în case și apartamente goale și numai la extremă nevoe în case sau apartamente ocupate.

3. Nevoile actuale de încartiruire nu sunt atât de mari ca să ne oblige a restrânge pe actualii ocupanți, proprietari sau chiriași, la acel minim de încăperi prevăzut de jurnalul consiliului de miniștri Nr. 79 publicat în Monitorul Oficial Nr. 36 din 12 Februarie 1944.